

Rolfsted Sogns Lokalhistoriske Forening

”Tremasteren” under branden i 1942.

2005/2

Da savværket brændte

Anden verdenskrig brød ud den 1. september 1939, og da besættelsen af Danmark fulgte den 9. april 1940 blev dagligdagen pludselig ændret for mange mennesker. Der blev hurtigt mangel på benzin og mange daglige fornødenheder, og rationeringsmærker blev snart et velkendt ord. Da benzinen var opbrugt, blev mange biler opklodsede, andre monteredes med gasgeneratorer, en slags kakkelovn, hvor man fyrede med fx bøgetræ, kaldet "skovbenzin".

Ferritslev Savværk måtte i krigsårene hjælpe Rolfsted Elværk med strøm til både beboere og virksomheder samt produktion af generatorbrænde. Fyringsanlægget kom således op på 100 procents belastning. Den 6. juli ved 9-tiden opstod der brand over kedelhuset. En kanal herfra førte op i et 23 m højt tårn, der skønt halvfyldt rummede 500 – 600 hl generatorbrænde, og da der var åbent for træk gennem tårnet, antændte gnister taget, og snart var hele savværket omspændt af flammer.

Inde fra sit kontor havde savværksforpagter Johs. Jensen set ilden og straks alarmeret Falck. Savværkets arbejdere gik straks i gang med slukningsarbejdet, og med spande der gik fra hånd til hånd begyndte kampen mod ilden. I alt otte slukningskøretøjer ankom fra Ørbæk, Nyborg, Odense og Kerteminde - og lidt efter C.B.U.-kolonnen fra Ulricksholm med 94 mand og 16 brandvogne. De måtte alle hente vand fra Vindinge å og bækken ved Nyborgvej. Ved 10-tiden var der vand i alle slanger.

Det store tårn var nu nedbrændt og fem-seks steder var der antændt småbrande af generatorbrænde, der blev slynget mere end en km bort og ned over husene langs Ørbækvej i retning mod Odense. I bødkerens hus, Ørbækvej 60, og i brugsforeningen, Ørbækvej 62, blev brandene slukket, og fodermesterhuset, Ørbækvej 54, og fabrikant Petersens hus blev begge reddet med skum. Tre andre steder længere væk fra savværket gik det knap så godt. Et beboelseshus brændte, en nærliggende garage - og 500 m væk Axel Rasmussens gård, Ladefogedgården, hvor det dog lykkedes at redde stuehuset, der havde tegltag, men ikke gårdens høns og grisesøer samt en ny Opel Kaptajn. Hos mekaniker Johs. Larsen, Ørbækvej 70, blev to opklodsede biler og en bil i garage ildens bytte.

Savværket brænder, 6. juli 1942.

På selve savværksgrunden brændte tre-fire sammenbyggede bygninger med tørrestuer, to lagerbygninger, en stor ny kran og et transportabelt savværk. Den store dampmaskine gik tabt, men dens kedel og en kedel nede i kælderen klarede branden. Tabt gik også det store uerstattelige lager af delvist forarbejdet træ, i alt 1.000 m³ dels bygningstømmer og møbeltræ dels kævler. En del byggerier i Odense og en lang række byggerier andre steder på Fyn blev forsinkede, mens leverancen af pæle til Odense Havn kunne gennemføres.

Forsikringssummen på 175.000 kr. dækkede ikke brandskaderne på skønnede 500.000 kr. Ligeledes måtte de 40 ansatte regne med i en kortere tid at blive arbejdsløse. Desuden kunne byen ikke regne med elforsyning fra Odense, da man der havde haft en del uheld, her måske brandens sande årsag.

Man kan betegne branden som intet mindre end en katastrofe set med datidens øjne.

Kilde: Fyns Tidende d. 7. juli 1942.

Ferritslev Savværk i dag

I dag er der nye ejerforhold på savværket. Danish Hardwood A/S har i 2003 købt bygningerne og udlejer nu lokaler bl.a. til Ferritslevgruppen. Ejeren fortsætter virksomheden med markeder i tre verdensdele, om end i ringe målestok i Ferritslev.

Sommerarrangement

Søndag den 22. maj holdes "Historiens Dag". Den markerer vi ved en historisk vandretur i Kappendrup, hvor vi mødes kl. 14 på hjørnet mellem Øvej og Kappendrupvej. Her vil Tage Juul og Inge Marie Pedersen fortælle om Kappendrups gårde og huse. Kaffekurv medbringes.

Annoncering

Fremover vil arrangementer blive annonceret i Midt fyns-posten, der nu dækker Rolfsted Sogn. Fra årsskiftet 2005/06 er arkivet åbent 2. tirsdag i md.

Bestyrelsen for Lokalhistorisk Arkiv og Forening

Folke Degnemark Larsen, formand	65981696
Arne B. Pedersen, arkivleder	65981274
Ellen Larsen, næstformand	65972137
Gerner Hansen, sekretær	65981932
Jørgen Hansen, kasserer	65982142

Taget under krigen, 1942-45. Bemærk gasgeneratorerne på bilerne.